COMMUNITY SCOUTS

Medegefinancierd door de Europese Unie

GIDS VOOR BUURTVERBINDERS

Februari 2025

Een korte handleiding om aan de slag te gaan!

AUTEURS:

AFEdemy - Academy on Age-friendly Environments in Europe BV
Lucia Thielman

PlatformVMZ
Marjolein van Houten

MET MEDEWERKING VAN:

Jana Eckert (ISIS)
Corine van Maar (Van Maar Advies)

PROJECTWEBSITE

communityscouts.eu

Copyright (c) 2024 CommunityScouts

Deze publicatie heeft een Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0) International License.

PARTNERS EN CONTACT

Het Erasmus+ project CommunityScouts is gestart in september 2023 en loopt tot eind februari 2025. Bij het project zijn drie partnerorganisaties betrokken:

AFEdemy, Academy on age-friendly environments in Europe BV, Nederland
afedemy.eu

ISIS Institut für Soziale Infrastruktur Frankfurt, Duitsland
isis-sozialforschung.de

PlatformVMZ, Nederland
platformvmz.nl/vmz

Medegefinancierd door de Europese Unie

Gefinancierd door de Europese Unie. De hier geuite ideeën en meningen komen echter uitsluitend voor rekening van de auteur(s) en geven niet noodzakelijkerwijs die van de Europese Unie of het Europese Uitvoerende Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA) weer. Noch de Europese Unie, noch het EACEA kan ervoor aansprakelijk worden gesteld.

INHOUDSOPGAVE

Introductie 5
Voor wie is deze gids bedoeld? 5
Waaruit bestaat deze gids? 5
Teruggeven aan de gemeenschap - een buurtverbinder worden 6
Wie kan een buurtverbinders worden? 6
De voordelen van buurtverbinder worden 6
Aan de slag als buurtverbinder 7
Verschillende rollen en taken 7
Tips om aan de slag te gaan! 10
Ontdek meer materialen! 14
Bijlage A – Informatiebrief 15
Bijlage B – Enquête 16
Bijlage C - Actieplan 18

Introductie

Voor wie is deze gids bedoeld?

Deze gids is voor iedereen die in een buurt woont en graag oudere of kwetsbare buren wil helpen. Het is voor mensen die zien dat een buurman het moeilijk heeft, of het nu gaat om dagelijkse klusjes, emotionele problemen of gevoelens van eenzaamheid. Het is ook voor mensen die een hechtere gemeenschap willen, waar buren om elkaar geven en sterke banden opbouwen.

Of je nu actiever wilt zijn in je buurt of je wilt inzetten voor een zorgzame omgeving, deze gids geeft praktische tips en inspiratie. Je leert hoe je op een goede manier anderen in de buurt kunt helpen en hoe je een buurt kunt creëren waar iedereen om elkaar geeft en elkaar steunt.

Als je deze gids volgt, kun je een positieve verandering teweegbrengen in je gemeenschap en een netwerk opbouwen waar iedereen elkaar meer helpt. Wanneer buren elkaar steunen, maakt dat de hele gemeenschap sterker en gezelliger voor iedereen.

Waaruit bestaat deze gids?

Deze gids bestaat uit een uitleg over wat het buurtverbinders initiatief inhoudt. Ook bevat het informatie over hoe je aan de slag kunt gaan als buurtverbinders en hebben we een aantal tools verzameld. Zoals een sjabloon van een enquête, een informatiebrief en een actieplan.

Teruggeven aan de gemeenschap - een buurtverbinder worden

Wie kan een buurtverbinders worden?

Buurtverbinders zijn meelevende leden van hun buurt die veel geven om het welzijn van hun buren. Ze helpen oudere of kwetsbare leden van de gemeenschap met eenvoudige taken zoals boodschappen doen of een extra maaltijd bereiden. Bovendien zijn ze waakzaam en alert op tekenen dat oudere of kwetsbare personen mogelijk meer professionele ondersteuning nodig hebben. Om deze rol te vervullen, onderhouden buurtverbinders nauw contact met lokale professionals, zoals verpleegkundigen en maatschappelijk werkers, en fungeren ze als de ogen en oren van de gemeenschap. Af en toe organiseren ze ook sociale activiteiten om de sociale cohesie te versterken en extra ondersteuning te bieden.

Er is geen specifieke achtergrond vereist om een buurtverbinder te worden. De sleutel is om meer te weten te komen over veroudering en de uitdagingen waarmee kwetsbare personen te maken kunnen krijgen. Belangrijke vaardigheden zijn onder meer het voeren van empathische gesprekken, het omgaan met uitdagende situaties en actief luisteren. Buurtverbinders zijn mensgericht en voelen zich op hun gemak in de omgang met mensen van verschillende achtergronden.

Om een buurtverbinder te worden, bekijk je de materialen die beschikbaar zijn op onze website en in deze gids. Deze middelen kunnen je ondersteunen bij het krijgen van de nodige kennis en vaardigheden.

De voordelen van buurtverbinder worden

Buurtverbinder zijn is een mooie manier om iets terug te doen voor de gemeenschap. Het is een waardevolle en zinvolle activiteit, vooral voor mensen die met pensioen zijn of een tussenperiode in hun carrière hebben. Benieuwd waarom steeds meer mensen buurtverbinder worden? Luister naar de verhalen van vrijwilligers die al actief zijn. Bekijk deze video waarin een buurtverbinder vertelt waarom en hoe hij anderen helpt.

Aan de slag als buurtverbinder

Verschillende rollen en taken

Elke buurtverbinder is uniek, en dat is wat het zo bijzonder maakt! Het is ideaal als buurtverbinders verschillende taken en rollen vervullen die passen bij hun eigen vaardigheden en interesses. Onderzoek en eerdere projecten hebben ons geholpen om vier verschillende profielen van buurtverbinders te identificeren. Deze profielen zijn bedoeld als inspiratie, zodat je kunt kiezen wat het beste bij jou past en hoe je wilt bijdragen aan je gemeenschap. Het zou fantastisch zijn als in elke buurt mensen aanwezig zijn die elk van deze rollen vervullen, zodat je samen een omgeving creëert waar iedereen goed kan leven en zich ondersteund voelt.

Lief en Leed Verbinder

Als "**Lief en Leed**" verbinder ben jij de persoon die zorgt voor een warme, zorgzame sfeer in de buurt. Je helpt om zowel blije momenten als moeilijke tijden met elkaar te delen en te ondersteunen.

Belangrijkste taken:

- **Ken je buren:** Blijf op de hoogte van wat er speelt in de levens van je buren, van nieuwe bewoners tot mensen die het moeilijk hebben. Dit helpt je om tijdig ondersteuning te bieden of om leuke momenten te delen.
- **Verbind mensen:** Je faciliteert ontmoetingen tussen buren, introduceert nieuwe bewoners aan de gemeenschap en organiseert afscheidsbijeenkomsten voor mensen die verhuizen.
- **Ondersteun levensgebeurtenissen:** Je organiseert kleine attenties, zoals het bezorgen van een kaart of bloemen voor een blije gelegenheid, of een maaltijd in moeilijke tijden, zodat iedereen zich gewaardeerd en gezien voelt.
- **Zorg voor budget:** Je verzamelt donaties of kleine bijdragen van bewoners om activiteiten te financieren en ervoor te zorgen dat er altijd middelen beschikbaar zijn voor een klein gebaar of hart onder de riem voor je buren.
- **Zoek hulp**: In situaties waar bewoners extra ondersteuning nodig hebben, help je om de juiste lokale professionals te vinden, zodat iedereen de hulp krijgt die nodig is.

Evenementen Verbinder

Als **evenementenverbinder** ben jij degene die de buurt tot leven brengt door sociale activiteiten te organiseren. Jij bent de drijvende kracht achter evenementen en zorgt ervoor dat er volop mogelijkheden zijn voor buren om samen te komen, te socializen en plezier te hebben.

Belangrijkste taken:

- **Verzamel ideeën:** Je moedigt bewoners aan om hun ideeën voor evenementen in te brengen. Dit kan via een ideeënbus of een online platform, zodat iedereen een stem heeft in het organiseren van activiteiten.
- **Plan vergaderingen:** Je brengt belangrijke leden van de gemeenschap en vrijwilligers samen om evenementen te plannen. Dit zorgt ervoor dat iedereen op de hoogte is en kan bijdragen.
- **Organiseer activiteiten:** Je coördineert leuke en boeiende evenementen, zoals straatfeesten, vakantievieringen of regelmatige ontmoetingen, die buren de kans geven elkaar te leren kennen.
- **Regel de logistiek:** Je zorgt voor praktische zaken zoals vergunningen, budgetten en eventuele samenwerking met leveranciers of externe organisaties.
- **Maak het toegankelijk:** Je zorgt ervoor dat evenementen toegankelijk en aantrekkelijk zijn voor alle leden van de gemeenschap, van gezinnen met kinderen tot oudere bewoners, en bevorder een inclusieve sfeer.

Communicatie Verbinder

Als **communicatieverbinder** zorg jij ervoor dat belangrijke informatie over evenementen en activiteiten alle bewoners bereikt. Jij bent de stem van de gemeenschap en zorgt ervoor dat niemand buiten de boot valt.

Belangrijkste taken:

- **Beheer communicatiekanalen:** Je richt effectieve communicatieplatformen op, zoals buurt-WhatsApp-groepen, e-maillijsten en prikborden, om iedereen op de hoogte te houden van wat er in de gemeenschap gebeurt.
- **Verspreid het woord:** Je bent verantwoordelijk voor het verspreiden van nieuwsbrieven, flyers en enquêtes, zodat belangrijke informatie over evenementen en buurtinitiatieven elk huishouden bereikt.
- **Vraag om feedback:** Je verzamelt input van buren over wat zij nog graag zouden willen zien in de buurt.

Support Verbinder

Als **support verbinder** ben jij het aanspreekpunt voor hulp in de buurt. Je maakt het gemakkelijk voor buren om hulp te vragen wanneer ze dat nodig hebben, waardoor een sfeer van vertrouwen en openheid ontstaat.

Belangrijkste taken:

- **Wees zichtbaar:** Je bent een bekend en toegankelijk aanspreekpunt in de gemeenschap. Mensen weten dat ze bij jou terecht kunnen voor praktische hulp, zoals boodschappen of vervoer, maar ook voor emotionele steun of advies.
- **Moedig wederzijdse hulp aan:** Je stimuleert buren om elkaar te helpen door behoeften en middelen binnen de gemeenschap te identificeren en de juiste mensen met elkaar te verbinden.
- **Geef informatie:** Je biedt advies over beschikbare diensten en helpt buren om de juiste ondersteuning te vinden.
- **Identificeer kwetsbare buren:** Je houdt een oogje in het zeil voor mensen of gezinnen die mogelijk risico lopen op problemen, en zorgt ervoor dat ze de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben. Dit kan in samenwerking met maatschappelijk werkers of andere hulpverleners.
- **Luister**: Soms is de belangrijkste steun gewoon er zijn om te luisteren. Je bent beschikbaar voor informele gesprekken en biedt emotionele steun aan mensen die iemand nodig hebben om mee te praten.

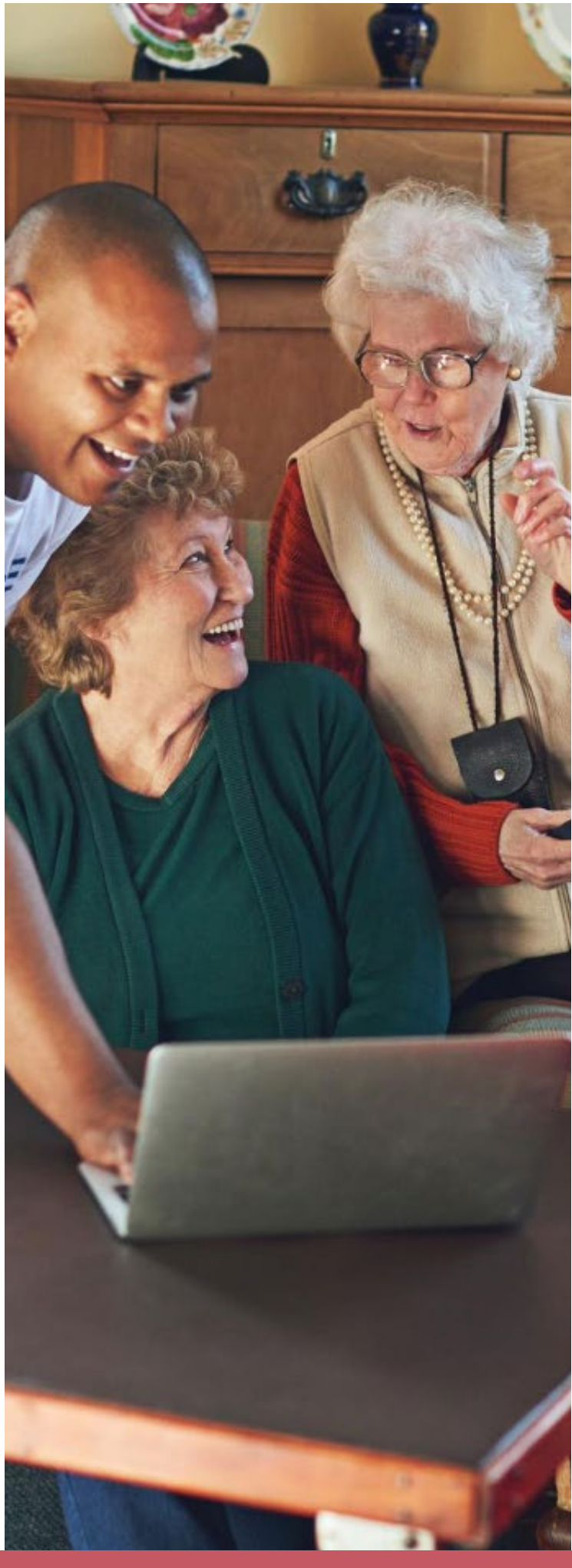
Tips om aan de slag te gaan!

Er zijn zoveel manieren om een buurtverbinder te zijn, en dat is wat het zo leuk maakt! We hebben geen strikte stap-voor-stap handleiding voor jou, maar we willen je graag een paar tips geven die je kunnen helpen. Ook hebben we een handige plek op onze website waar je materialen, e-learnings en andere nuttige informatie kunt vinden om je op weg te helpen.

Tip 1: Maak jezelf bekend in de buurt

Een van de eerste dingen die je moet doen als buurtverbinder, is jezelf voorstellen aan je buren. Het is belangrijk dat zij weten wie je bent en hoe je hen kunt helpen. Een eenvoudige manier om dit te doen is door een brief te schrijven en deze in de buurt rond te brengen. In je brief kun je kort uitleggen wie je bent, wat je doet als buurtverbinder en hoe je de buurt wilt ondersteunen. Dit helpt je niet alleen om je buren te informeren, maar ook om persoonlijk contact te maken. Gebruik de sjabloon voor je introductiebrief die je in de bijlage vindt

Daarnaast kun je overwegen om een bijeenkomst te organiseren. Dit kan samen met een lokale professional. Tijdens deze bijeenkomst kun je jezelf voorstellen en uitleggen wat je als buurtverbinder wilt doen. Ook krijgen bewoners de kans om hun ideeën, wensen en zorgen te delen. Dit is een goede manier om te ontdekken wat er speelt in de buurt en om relaties op te bouwen.

Tip 2: Begrijp de behoeften van de buurt

Voordat je activiteiten gaat plannen, is het belangrijk om te begrijpen wat de bewoners in jouw buurt nodig hebben. Deze tip is cruciaal omdat het ervoor zorgt dat je inspanningen als buurtverbinder gericht en relevant zijn. Een effectieve manier om dit te doen is door een enquête uit te voeren. Met een enquête kun je rechtstreeks van de bewoners horen wat hun wensen en uitdagingen zijn.

Hier zijn een paar redenen waarom en hoe je een enquête zou moeten gebruiken:

- **Begrijp wat mensen nodig hebben:** Een enquête helpt je erachter te komen welke soorten ondersteuning het meest gewenst zijn, of dat nu hulp bij dagelijkse taken is of meer sociale activiteiten.
- **Betrek iedereen:** Enquêtes geven alle bewoners de kans om hun mening te delen, niet alleen de meest spraakzame mensen. Zo krijg je een beter beeld van de hele gemeenschap.
- **Plan zinvolle activiteiten:** Wanneer je weet wat de buurt nodig heeft, kun je evenementen en ondersteuning organiseren die echt helpen.

Volg deze stappen voor een succesvolle enquête:

- **Stel simpele vragen:** Zorg ervoor dat je vragen duidelijk zijn en zich richten op belangrijke onderwerpen. Bijvoorbeeld: “Wat voor hulp zou je willen bij de dagelijkse taken?” of “Wat voor sociale activiteiten zou je in de buurt willen?”
- **Verspreid de enquête:** Zorg ervoor dat veel mensen deze kunnen invullen. Dit kan door papieren exemplaren uit te delen, een e-mail te sturen of een online formulier te delen.
- V**erzamel en analyseer de antwoorden:** Kijk goed naar de reacties. Als veel mensen aangeven dat ze behoefte hebben aan iets specifieks, weet je waar je je op kunt richten.
- **Gebruik de informatie:** Maak een plan dat aansluit bij wat bewoners echt willen en nodig hebben.

In de bijlage vind je een sjabloon voor een enquête die je als uitgangspunt kunt gebruiken.

Tip 3: Ontwikkel een actieplan

Nadat je hebt ontdekt wat de buurt nodig heeft, is het tijd om een actieplan te maken. Een actieplan helpt je om gestructureerd en georganiseerd te blijven terwijl je werkt aan de behoeften van de buurt.

Hier is hoe je dat kunt doen:

- **Stel duidelijke doelen:** Wat wil je bereiken als buurtverbinder? Dit kan bijvoorbeeld zijn: het verminderen van eenzaamheid onder oudere bewoners of het organiseren van leuke buurtactiviteiten.
- **Maak een lijst van acties:** Zodra je je doelen hebt vastgesteld, bedenk dan welke stappen je moet nemen om deze doelen te bereiken. Dit kunnen dingen zijn zoals het organiseren van evenementen of het werven van vrijwilligers.
- **Maak een tijdlijn:** Geef elke taak een deadline. Dit helpt je om op schema te blijven en je voortgang te meten.
- **Identificeer middelen:** Bedenk wat je nodig hebt om je doelen te behalen. Dit kunnen materialen zijn zoals flyers of de hulp van vrijwilligers.
- **Voer het plan uit:** Zodra je plan klaar is, is het tijd om aan de slag te gaan. Houd je voortgang bij en wees flexibel; pas je plan aan als dat nodig is.

In de bijlage vind je een sjabloon voor een actieplan dat je kan helpen bij dit proces.

Tip 4: Evalueer altijd je acties

Het is belangrijk om je acties regelmatig te evalueren. Dit helpt je te begrijpen hoe goed je inspanningen werken en waar je eventueel kunt verbeteren. Evaluatie hoeft niet ingewikkeld te zijn, maar het is wel essentieel om te weten of je aan de behoeften van de gemeenschap voldoet.

Hier zijn enkele eenvoudige manieren om feedback te verzamelen:

- **Stel directe vragen:** Vraag buren om hun mening tijdens gesprekken of aan het einde van evenementen. Bijvoorbeeld: "Wat vond je van de bijeenkomst?" of "Hoe kunnen we het beter doen?"
- **Zoek naar gemeenschappelijke thema's:** Let op herhalende opmerkingen in de feedback. Als meerdere mensen een soortgelijke behoefte uitspreken, is dat een teken dat je daar aandacht aan moet besteden.
- **Pas je activiteiten aan:** Gebruik de feedback om je activiteiten te verbeteren. Als bewoners zeggen dat ze behoefte hebben aan andere soorten evenementen, overweeg dan om je plannen bij te stellen.

Door regelmatig feedback te verzamelen en ernaar te handelen, zorg je ervoor dat je activiteiten relevant en effectief blijven.

Tip 5: Organiseer bijeenkomsten met andere verbinders of vrijwilligers

Samenwerken met andere buurtverbinders en vrijwilligers in jouw omgeving is erg waardevol. Het kan niet alleen leuk zijn, maar ook zorgen voor creatievere ideeën en een sterkere impact op de buurt.

Hier zijn een paar manieren om samenwerking te stimuleren:

- **Plan regelmatig vergaderingen:** Houd informele bijeenkomsten met andere buurtverbinders en vrijwilligers om ervaringen te delen en ideeën uit te wisselen. Dit kan helpen om iedereen op dezelfde pagina te houden.
- **Werk samen met lokale professionals:** Als het mogelijk is, laat dan professionals die in de gemeenschap werken deze bijeenkomsten faciliteren. Zij kunnen gestructureerde bijeenkomsten organiseren en ondersteuning bieden.
- **Neem het voortouw:** Als professionals het te druk hebben om regelmatig een bijeenkomst te organiseren, neem dan zelf het initiatief. Organiseer een informele bijeenkomst onder het genot van koffie of start een WhatsApp-groep om in contact te blijven.

Door in contact te blijven met andere verbinders en vrijwilligers, kun je ervaringen delen en elkaar ondersteunen. Dit helpt om een sterker netwerk op te bouwen dat de gemeenschap beter kan dienen.

Ontdek meer materialen!

Nu heb je een goed idee van wat je als buurtverbinder kunt doen. Maar er is nog veel meer te leren! In onze bibliotheek vind je tal van e-learnings, presentaties en lesmateriaal. Verken de bibliotheek hier: [LINK]!

Bijlage A – Informatiebrief

Beste inwoners van de [naam van de gemeenschap],

Goed nieuws! Het Buurtverbinders project komt binnenkort naar jullie buurt. Dit is een geweldige kans om elkaar beter te leren kennen en meer contact te hebben.

Jullie buurtverbinders gaan helpen om deze verbindingen te maken. Ze zorgen ervoor dat het makkelijker is om met elkaar te praten, een WhatsApp-groep voor de buurt op te zetten, of om elkaar te helpen als dat nodig is.

Sommige buren zullen als organisatoren optreden en samen leuke activiteiten plannen. Het doel is om een sterke gemeenschap te creëren waar iedereen zich welkom voelt. We willen ook eenzaamheid en problemen vroeg opmerken, zodat we elkaar kunnen helpen.

Als je hulp nodig hebt, wilt praten, of ondersteuning zoekt bij het organiseren van sociale activiteiten, neem dan gerust contact met mij/ons op via [e-mailadres].

Denk je dat je ook een buurtverbinder wilt worden? Laat het ons weten of kijk op onze website www.communityscouts.eu voor meer informatie.

We hopen snel van je te horen en samen aan de slag te gaan. Tot snel!

Met vriendelijke groet,
[Naam]

Bijlage B – Enquête

Introductie

Goed nieuws! Het Buurtverbinders project komt binnenkort naar jullie buurt. Dit is een geweldige kans om elkaar beter te leren kennen en meer contact te hebben.

Jullie buurtverbinders gaan helpen om deze verbindingen te maken. Ze zorgen ervoor dat het makkelijker is om met elkaar te praten, een WhatsApp-groep voor de buurt op te zetten, of om elkaar te helpen als dat nodig is.

Sommige buren zullen als organisatoren optreden en samen leuke activiteiten plannen. Het doel is om een sterke gemeenschap te creëren waar iedereen zich welkom voelt. We willen ook eenzaamheid en problemen vroeg opmerken, zodat we elkaar kunnen helpen.

Als je hulp nodig hebt, wilt praten, of ondersteuning zoekt bij het organiseren van sociale activiteiten, neem dan gerust contact met mij/ons op via [e-mailadres].

Met deze enquête willen we in kaart brengen wat de behoeften en wensen zijn van buren. Vul de enquête in en stop deze in de brievenbus van de buurman op [adres].

Als je ondersteuning nodig hebt, een luisterend oor wil bieden of ondersteuning wilt bij het organiseren van sociale activiteiten, kun je contact met mij/ons opnemen via [e-mailadres]

Denk je dat je ook een buurtverbinder wilt worden? Laat het ons weten of kijk op onze website www.communityscouts.eu voor meer informatie.

Hopelijk tot snel!

[Naam]

Enquête

Om de wensen van de bewoners in de [naam gemeenschap] beter te begrijpen, vragen we je deze enquête in te vullen. Het duurt maar 1-2 minuten.

1. Wat wil je doen om de verbinding met je buren te versterken?
    a. Ik wil mijn buren beter leren kennen.
    b. Ik wil iets voor mijn buren betekenen.
    c. Ik wil mijn buren om hulp kunnen vragen.
    d. Ik wil deelnemen aan gezamenlijke activiteiten in de straat.
    e. Anders, namelijk:
    .....

2. Welke activiteiten zou je leuk vinden om de band met je buren te verbeteren?

    a. Een telefoonketen opzetten.
    b. Een WhatsApp-groep voor de buurt starten.

c. Een ideeënbus installeren.
d. Een buurtagenda maken.
e. Elkaar ondersteunen in goede en slechte tijden
f. Hulp bieden of ontvangen bij klussen in en om het huis.
g. De veiligheid in de buurt vergroten.
h. Leuke evenementen voor alle leeftijden organiseren (zoals een BBQ of schattenjacht).
i. Anders, namelijk:
.....

3. Bij welke taken zou je ondersteuning kunnen gebruiken?
.....

4. Bij welke taken zou je anderen kunnen helpen?
.....

5. Wil je naar een eerste informatiebijeenkomst komen om deze plannen te bespreken?
   a. Ja, absoluut! Ik wil ook meedenken.
   b. Ja, maar het hangt af van de datum en tijd.
   c. Nee, ik heb niet genoeg tijd.
   d. Nee, ik ben niet geïnteresseerd.

6. Wat is de samenstelling van jouw huishouden?
   a. Ongetrouwd.
   b. Alleenstaand met thuiswonende kinderen.
   c. Samenwonend met een partner en kinderen thuis.
   d. Samenwonend met een partner.

7. Mag ik jouw leeftijd en adresgegevens hebben voor verder contact?
   a. Naam en leeftijd:
   .....
   b. Huisnummer:
   .....
   c. Telefoonnummer:
   .....
   d. E-mailadres
   .....

8. Mogen we je contactgegevens gebruiken voor een WhatsApp-groep voor buren?
   a. Ja
   b. Nee

9. Heb je vragen of suggesties over het initiatief?
.....

Hartelijk dank en vriendelijke groeten,
[Naam en huisnummer buurtverbinders]

Vergeet niet om het ingevulde formulier vóór [datum] in de brievenbus van [naam/huisnummer] te doen.

Bijlage C - Actieplan

Idee	Wie?	Wat heb ik nodig?	Hoe?	Termijn	Klaar
Start een whatsapp groep	verbinder van de gemeenschap	Telefoonnummers	Gebruik de enquête om telefoonnummers te krijgen		
Informatiebijeenkomst buurtverbinders	verbinder van de gemeenschap	Locatie, hapje en drankjes, datum, geld om te betalen wat nodig is	Vraag fondsen aan bij de lokale gemeente. Boek locatie, vraag de buurman om wat snacks te geven. Uitnodiging ontwikkelen en uitnodiging verspreiden		

AFEdemy
age-friendly environments academy

ISIS

Verbinden met Zorg
voor zzp'ers en organisaties in de zorg

Medegefinancierd door
de Europese Unie